



2026/1435

29.6.2026.

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2026/1435

od 26. lipnja 2026.

o nacionalnim odredbama za uništenje neprodanih proizvoda o kojima je Francuska Republika dostavila obavijest

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2026) 4364)

(Vjerodostojan je samo tekst na francuskom jeziku)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114. stavak 6.,

budući da:

I. ČINJENICE I POSTUPAK

- (1) Dopisima od 28. studenog i 26. prosinca 2025. Francuska je u skladu s člankom 114. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) obavijestila Komisiju da želi zadržati nacionalne odredbe o uništenju neprodanih proizvoda iz francuskog Zakona o okolišu. Te nacionalne odredbe razlikuju se od odredaba Uredbe (EU) 2024/1781 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

1. ZAKONODAVSTVO UNIJE

1.1. Članak 114. stavak 4. i članak 114. stavak 6. UFEU-a

- (2) Člankom 114. stavkom 4. UFEU-a propisuje se da „[a]ko nakon što su Europski parlament i Vijeće, Vijeće ili Komisija usvojili neku mjeru za usklađivanje, država članica smatra da treba zadržati nacionalne odredbe na osnovi važnih potreba iz članka 36. ili u vezi sa zaštitom okoliša ili radnom okolinom, ona o tim odredbama i o razlozima njihova zadržavanja obavješćuje Komisiju”.
- (3) U skladu s člankom 114. stavkom 6. UFEU-a Komisija u roku od šest mjeseci od obavijesti odobrava ili odbija nacionalne odredbe nakon što je provjerila jesu li one sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničenja trgovine među državama članicama te stvaraju li prepreku funkcioniranju unutarnjeg tržišta.

1.2. Uredba (EU) 2024/1781

- (4) Uredbom (EU) 2024/1781 utvrđuju se, među ostalim, pravila o uništenju neprodanih proizvoda široke potrošnje. „Uništenje” znači namjerno oštećivanje ili odbacivanje proizvoda kao otpada, uz iznimku odbacivanja isključivo u svrhu isporuke odbačenog proizvoda radi pripreme za ponovnu uporabu, uključujući obnovu ili ponovnu proizvodnju. U skladu s tom uredbom recikliranje se smatra uništenjem.
- (5) U članku 25. stavku 1. Uredbe (EU) 2024/1781 propisano je da je uništenje neprodanih proizvoda široke potrošnje navedenih u Prilogu VII. zabranjeno za velika poduzeća od 19. srpnja 2026., a za srednja poduzeća od 19. srpnja 2030. Zabrana se ne primjenjuje na mikropoduzeća ni na mala poduzeća. U Prilogu VII. navode se odjeća, pribor za odjeću i obuća. Komisija može donijeti delegirane akte kako bi se nove kategorije proizvoda dodale na popis u Prilogu VII. Uredbi (EU) 2024/1781.
- (6) U uvodnoj izjavi 59. Uredbe (EU) 2024/1781 predviđa se da se države članice ne bi smjelo sprečavati u uvođenju ili zadržavanju nacionalnih mjera u pogledu uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje za proizvode koji ne podliježu zabrani na temelju te uredbe, pod uvjetom da su takve mjere u skladu s pravom Unije.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2024/1781 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn održivih proizvoda (SL L, 2024/1781, 28.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>).

2. NACIONALNE ODREDBE O KOJIMA JE DOSTAVLJENA OBAVIJEST

- (7) Nacionalne odredbe o kojima je Francuska dostavila obavijest sadržane su u članku L.541-15-8 francuskog Zakona o okolišu. U tim se odredbama propisuje da su proizvođači, uvoznici ili distributeri neprehrambenih proizvoda namijenjenih prodaji dužni iste ponovno upotrijebiti, i to doniranjem tih osnovnih potrepština udrugama koje se bore protiv siromaštva te strukturama socijalnog i solidarnog gospodarstva koje su dobile odobrenje kao „solidarno poduzeće s društvenom koristi”, kako je definirano u članku L. 3332-17-1 Zakona o radu, ili svoje neprodane proizvode pripremiti za ponovnu uporabu ili recikliranje u skladu s hijerarhijom metoda obrade iz članka L. 541-1 tog zakona.
- (8) Francuska namjerava zadržati primjenu nacionalnih odredaba za sva poduzeća u pogledu skupina proizvoda koje nisu navedene u Prilogu VII. Uredbi (EU) 2024/1781 te stoga ne podliježu zabrani uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje.
- (9) Nadalje, kad je riječ o proizvodima navedenima u Prilogu VII. Uredbi 2024/1781, Francuska namjerava nastaviti primjenjivati svoje nacionalne odredbe na srednja poduzeća do 19. srpnja 2030. kako bi se obveze koje su već na snazi u Francuskoj bez prekida primjenjivale na tu vrstu gospodarskih subjekata sve dok se na njih ne počnu primjenjivati obveze na temelju Uredbe (EU) 2024/1781.
- (10) U tom je kontekstu Francuska obavijestila Komisiju i da namjerava izmijeniti Zakon o okolišu kako bi se nacionalna pravila koja se primjenjuju na neprodane proizvode široke potrošnje obuhvaćene Prilogom VII. Uredbi (EU) 2024/1781 uskladila sa zahtjevima iz te uredbe, posebno u pogledu onoga što se smatra „uništenjem” na temelju te uredbe i izuzeća za mikropoduzeća i mala poduzeća. Francuska navodi da je u vezi s tim 10. studenog 2025. Vijeću ministara predstavljen nacrt zakona (kojim se utvrđuju razne odredbe za prilagodbu pravu Europske unije – DDADUE). Komisija napominje da ta izmjena do danas nije donesena. U skladu s ažuriranim informacijama koje je Francuska dostavila 8. lipnja 2026. Senat je donio izmjenu u veljači 2026. i prosljedio je Nacionalnoj skupštini, koja će je razmotriti u idućim mjesecima.
- (11) Ovom Odlukom ne dovode se u pitanje procjene koje Komisija može provesti u pogledu usklađenosti Francuske s obvezama iz Ugovorâ povezanimâ s primjenom Uredbe (EU) 2024/1781.

3. POSTUPAK

- (12) Nakon primitka obavijesti koju je podnijela Francuska Komisija je dopisom od 4. veljače 2026. obavijestila o tome druge države članice i dala im priliku da dostave primjedbe na obavijest u roku od 30 dana. Litva je dostavila primjedbe 4. ožujka 2026. Litva smatra da zadržavanje strožih nacionalnih mjera u tom području izaziva zabrinutost u pogledu usklađenosti s načelima proporcionalnosti i nužnosti te može utjecati na cjelovitost unutarnjeg tržišta. Zato što takve mjere mogu stvoriti dodatna administrativna i financijska opterećenja za poduzeća, dovesti do pravne nesigurnosti u pogledu odgovornosti i provedbenih mehanizama te narušiti uvjete tržišnog natjecanja među državama članicama. Litva stoga nije podržala zahtjev Francuske.
- (13) Komisija je, osim toga, obavijest o primitku obavijesti koju je podnijela Francuska objavila u *Službenom listu Europske unije* ⁽²⁾ kako bi zainteresirane strane izvijestila o nacionalnim odredbama Francuske te o razlozima za taj zahtjev. Nisu zaprimljene primjedbe na obavijest.

II. PROCJENA

1. DOPUŠTENOST

- (14) U skladu s člankom 114. stavcima 4. i 6. UFEU-a država članica može, nakon donošenja mjere za usklađivanje, zadržati svoje strože nacionalne odredbe na osnovi važnih potreba iz članka 36. UFEU-a ili u vezi sa zaštitom okoliša ili radnom okolinom, pod uvjetom da o tim nacionalnim odredbama obavijesti Komisiju i da ih Komisija odobri.

⁽²⁾ Obavijest u skladu s člankom 114. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije – Zahtjev za odobrenje za zadržavanje nacionalnih mjera koje su strože od odredaba EU-ove mjere za usklađivanje (SL C, C/2026/1806, 17.3.2026., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1806/oj>).

- (15) Obavijest Francuske odnosi se na nacionalne odredbe koje odstupaju od Uredbe (EU) 2024/1781 u vezi s uništenjem neprodanih proizvoda.
- (16) Te su nacionalne odredbe strože od odredaba Uredbe (EU) 2024/1781 u mjeri u kojoj bi se primjenjivale na srednja poduzeća u pogledu proizvoda navedenih u Prilogu VII. toj uredbi prije 19. srpnja 2030. i u mjeri u kojoj se primjenjuju na skupine proizvoda široke potrošnje koji nisu navedeni u Prilogu VII. toj uredbi.
- (17) Ako se nacionalne odredbe o kojima je Francuska dostavila obavijest primjenjuju na proizvode koji nisu proizvodi široke potrošnje, Komisija smatra da pravila kojima se uređuje uništenje takvih neprodanih proizvoda nisu usklađena na temelju Uredbe (EU) 2024/1781. Pravila iz Uredbe (EU) 2024/1781 u pogledu uništenja neprodanih proizvoda odnose se na „proizvode široke potrošnje”, kako su definirani u članku 2. točki 36. te uredbe, i utvrđena su u njezinu poglavlju VI. Obavijest Francuske u svrhu dobivanja odobrenja za zadržavanje nacionalnih odredaba koje se primjenjuju na uništenje neprodanih proizvoda koji nisu proizvodi široke potrošnje stoga nije dopuštena na temelju članka 114. stavka 4. UFEU-a. Iz toga proizlazi da navedene mjere nisu obuhvaćene ovom Odlukom.
- (18) U skladu s člankom 114. stavkom 4. UFEU-a obavijest je dopunjena opisom razloga koji se odnose na zaštitu okoliša. Francuska upućuje na izvješće koje sadržava podatke o neprodanim proizvodima u Francuskoj i koristima za okoliš koje proizlaze iz njihove ponovne uporabe ili recikliranja. Francuska smatra da će zadržavanje nacionalnih odredaba doprinijeti ograničavanju otpada i očuvanju prirodnih resursa, bioraznolikosti i klime.
- (19) S obzirom na navedeno, Komisija smatra da je zahtjev koji je dostavila Francuska u svrhu dobivanja odobrenja za zadržavanje nacionalnih odredaba dopušten na temelju članka 114. stavka 4. UFEU-a u mjeri u kojoj se odnosi na proizvode široke potrošnje.

2. PROCJENA KORISTI

- (20) U skladu s člankom 114. stavkom 4. i člankom 114. stavkom 6. prvim podstavkom UFEU-a Komisija se mora uvjeriti da su ispunjeni svi uvjeti koji državi članici omogućuju zadržavanje nacionalnih odredaba koje odstupaju od Unijine mjere za usklađivanje iz tog članka.
- (21) Komisija posebno mora procijeniti jesu li nacionalne odredbe opravdane važnim potrebama iz članka 36. UFEU-a ili u vezi sa zaštitom okoliša ili radnom okolinom, te da ne prelaze ono što je potrebno za ostvarivanje postavljenog legitimnog cilja. Osim toga, ako Komisija smatra da nacionalne odredbe ispunjavaju te uvjete, treba provjeriti, u skladu s člankom 114. stavkom 6. UFEU-a, jesu li one sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničenja trgovine među državama članicama te stvaraju li prepreku funkcioniranju unutarnjeg tržišta.

2.1. Stajalište Francuske

- (22) Francuska tvrdi da njezine nacionalne odredbe osiguravaju višu razinu zaštite okoliša nego Uredba (EU) 2024/1781.
- (23) Francuska navodi da se svake godine uništi gotovo 10 000 tona neprodanih neprehrambenih proizvoda. Francuska navodi i da su se, uzimajući u obzir sve sektore zajedno, neprodani proizvodi u prosjeku odnosili na 3 % prometa dotičnih poduzetnika. U tom kontekstu Francuska napominje da se ponovnom uporabom ili recikliranjem 1 kg tekstila i rublja za kućanstvo, umjesto da završi kao otpad iz kućanstava, štedi 14 kg ekvivalenata CO₂.
- (24) Kad je riječ o skupini proizvoda koji nisu navedeni u Prilogu VII. Uredbi (EU) 2024/1781, Francuska upućuje na uvodnu izjavu 59. te uredbe u kojoj je navedeno da se države članice ne bi smjelo sprečavati u uvođenju ili zadržavanju nacionalnih mjera u pogledu uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje za proizvode koji ne podliježu zabrani na temelju te uredbe, pod uvjetom da su takve mjere u skladu s pravom Unije.
- (25) Francuska, osim toga, navodi da su se gospodarski subjekti počeli organizirati i prilagođavati svoje prakse zahtjevima utvrđenima u francuskom nacionalnom pravu te da je važno da se zahtjevi primjenjuju na sva poduzeća, neovisno o njihovoj veličini, tim više što neke sektore, kao što je sektor namještaja, uglavnom čine mala i srednja poduzeća.

- (26) Kad je riječ o proizvodima navedenima u Prilogu VII. Uredbi (EU) 2024/1781, Francuska napominje da za velika poduzeća 19. srpnja 2026. dolazi do neometanog prelaska s nacionalnih odredaba na pravila utvrđena u toj uredbi, ali da to nije slučaj za srednja poduzeća. Francuska tvrdi da bi bez zadržavanja svojih nacionalnih odredaba morala suspendirati sve obveze primjenjive na srednja poduzeća u razdoblju od 19. srpnja 2026. do 19. srpnja 2030. Takva bi suspenzija, smatra Francuska, prouzročila ponovno uništenje neprodanih proizvoda u dotičnim sektorima, što bi bilo u suprotnosti s načelima zaštite okoliša.
- (27) Francuska tvrdi i da se nacionalne odredbe na nediskriminirajući način primjenjuju na sva poduzeća koja posluju na njezinu državnom području, neovisno o tome jesu li francuska ili inozemna, te da se odnose i na domaće proizvode i na proizvode proizvedene u drugim državama članicama i uvezene u Francusku.

2.2. Ocjena stajališta Francuske

2.2.1. *Obrazloženje na osnovi zaštite okoliša*

- (28) Cilj francuskih nacionalnih odredaba je postizanje više razine zaštite okoliša time što se sprečava stvaranje otpada i promiče ponovna uporaba, a ako to ne uspije, recikliranje neprodanih proizvoda.
- (29) Zadržavanje proizvoda i materijala u upotrebi što je dulje moguće temeljno je načelo kružnog gospodarstva. Ponovnom uporabom, doniranjem, obnovom ili ponovnom proizvodnjom umjesto zbrinjavanja proizvoda stvara se manje otpada i smanjuju vađenje resursa i emisije stakleničkih plinova. Recikliranje neprodanih proizvoda široke potrošnje kao druga opcija, iako se smatra „uništenjem” na temelju Uredbe (EU) 2024/1781, i dalje je u skladu s hijerarhijom otpada. Recikliranje omogućuje uporabu određenih materijala i doprinosi smanjenju potrebe za sirovinama te je stoga i dalje bolja opcija od drukčije uporabe ili zbrinjavanja. Nacionalne odredbe o kojima je dostavljena obavijest stoga se čine prikladnima za doprinos smanjenju otpada i očuvanju prirodnih resursa, bioraznolikosti i klime.
- (30) Francuske mjere primjenjuju se na proizvode široke potrošnje koji nisu navedeni u Prilogu VII. Uredbi (EU) 2024/1781, a za koje nisu utvrđena pravila o uništenju na razini Unije, te su stoga strože od pravila utvrđenih na razini Unije. Slično tome, kad je riječ o proizvodima navedenima u Prilogu VII. Uredbi (EU) 2024/1781, odnosno odjeći, priboru za odjeću i obući, zakonodavac Unije utvrdio je da se zabrana za srednja poduzeća treba primjenjivati od 19. srpnja 2030. Za ta poduzeća Francuska želi zadržati nacionalne obveze koje su već na snazi kako bi se izbjeglo privremeno sniženje postojeće razine zaštite okoliša. I ta su nacionalna pravila stoga stroža od pravila na razini Unije. Međutim, važno je napomenuti da bi to trebala biti samo prijelazna mjera.
- (31) Osim toga, u uvodnoj izjavi 59. Uredbe (EU) 2024/1781 izričito je navedeno da se države članice ne bi smjelo sprečavati u uvođenju ili zadržavanju nacionalnih mjera u pogledu uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje za proizvode koji ne podliježu zabrani na temelju te uredbe, pod uvjetom da su takve mjere u skladu s pravom Unije.
- (32) Na temelju dostupnih informacija nacionalne odredbe o kojima je dostavljena obavijest mogu se prihvatiti na osnovi zaštite okoliša.

2.2.2. *Odsutnost proizvoljne diskriminacije, prikrivenog ograničenja trgovine među državama članicama ili bilo kakve prepreke funkcioniranju unutarnjeg tržišta*

2.2.2.1. *Odsutnost proizvoljne diskriminacije*

- (33) Komisija je prema članku 114. stavku 6. UFEU-a obvezna provjeriti da predviđene mjere nisu sredstvo proizvoljne diskriminacije. Prema sudskoj praksi Suda, kako ne bi bilo diskriminacije, slične situacije ne smiju se tretirati na različite načine, a različite situacije ne smiju se tretirati na isti način.
- (34) Francuske nacionalne odredbe primjenjuju se na sva poduzeća koja posluju na francuskom državnom području, bez obzira na državu njihova poslovnog nastana, te se odnose i na domaće proizvode i na proizvode podrijetlom iz drugih država članica. Budući da nema dokaza koji bi upućivali na suprotno, može se zaključiti da te odredbe nisu sredstvo proizvoljne diskriminacije.

2.2.2.2. Odsutnost prikrivenog ograničenja trgovine

- (35) Nacionalne mjere kojima se nameću stroži standardi od mjere Unije za usklađivanje mogu predstavljati prepreku trgovini. Predviđeno je da se preduvjetima iz članka 114. stavka 6. UFEU-a spriječi neprimjerena primjena ograničenja na temelju kriterija iz stavaka 4. i 5. tog članka, zbog čega bi oni bili gospodarska mjera za sprečavanje uvoza proizvoda iz drugih država članica, tj. sredstvo neizravne zaštite nacionalne proizvodnje.
- (36) Francuskim nacionalnim mjerama uvode se stroži standardi zaštite okoliša za gospodarske subjekte koji posluju na francuskom državnom području, a mjere se primjenjuju bez diskriminacije na sve gospodarske subjekte. Iz čega proizlazi da je njihov cilj zaštita okoliša, a ne gospodarski protekcionizam.
- (37) U odsutnosti dokaza koji bi sugerirali da su nacionalne odredbe po svojem učinku mjera namijenjena zaštitu nacionalne proizvodnje, može se zaključiti da one nisu prikriveno ograničenje trgovine među državama članicama.

2.2.2.3. Odsutnost prepreka funkcioniranju unutarnjeg tržišta

- (38) Taj se uvjet ne može tumačiti tako da sprečava odobrenje bilo koje nacionalne mjere koja bi mogla utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Svaka nacionalna mjera koja odstupa od mjere za usklađivanje usmjerene na uspostavu i funkcioniranje unutarnjeg tržišta u svojoj je biti mjera koja će vjerojatno utjecati na unutarnje tržište. Stoga, kako bi se očuvala korisna svojstva postupka utvrđenog u članku 114. UFEU-a, koncept prepreke funkcioniranju unutarnjeg tržišta mora se, u kontekstu članka 114. stavka 6. UFEU-a, shvatiti kao neproporcionalan u odnosu na željeni cilj.
- (39) Cilj je nacionalnih mjera o kojima je Francuska dostavila obavijest promicati ponovnu uporabu, posebno doniranjem, te pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje neprodanih proizvoda, u skladu s hijerarhijom mogućnosti gospodarenja otpadom. Kako bi se osigurala proporcionalnost, nacionalne odredbe predviđaju i odstupanja, posebno ako nadležno tijelo propisuje zbrinjavanje otpada ili ako ponovna uporaba, priprema za ponovnu uporabu ili recikliranje predstavljaju rizik za zdravlje, sigurnost ili okoliš. Osim toga, proizvodi obuhvaćeni proširenom odgovornošću proizvođača koji su ponuđeni najmanje trima prikladnim primateljima donacije, a za njih nije pronađen nijedan primatelj, mogu se besplatno predati odobrenom ekološkom tijelu koje će njima upravljati.
- (40) S obzirom na koristi za okoliš na koje se poziva Francuska i na činjenicu da se nacionalnim mjerama zabranjuju uporaba i zbrinjavanje, a ujedno dopuštaju sve druge mogućnosti gospodarenja otpadom, uključujući recikliranje, i da se u opravdanim slučajevima predviđaju odstupanja od te zabrane, Komisija smatra da nacionalne odredbe ne predstavljaju neproporcionalnu prepreku funkcioniranju unutarnjeg tržišta u smislu članka 114. stavka 6. UFEU-a.
- (41) S obzirom na tu analizu Komisija smatra da je ispunjen uvjet o odsutnosti prepreka funkcioniranju unutarnjeg tržišta.

III. ZAKLJUČAK

- (42) S obzirom na prethodna razmatranja Komisija smatra da bi se trebao odobriti zahtjev Francuske, koji je Komisija zaprimila 28. studenog i 26. prosinca 2025., za zadržavanje odredaba francuskog Zakona o okolišu koje se odnose na uništenje neprodanih proizvoda ako se te odredbe primjenjuju na proizvode široke potrošnje i strože su od onih iz Uredbe (EU) 2024/1781.
- (43) Stoga bi francuske nacionalne odredbe o primjeni zabrane uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje navedenih u Prilogu VII. Uredbi (EU) 2024/1781 za srednja poduzeća trebalo odobriti do 19. srpnja 2030., kad će se početi primjenjivati odredbe te uredbe. Francuske nacionalne odredbe koje se primjenjuju na uništenje neprodanih proizvoda široke potrošnje koji nisu navedeni u Prilogu VII. Uredbi (EU) 2024/1781 trebale bi se odobriti sve dok se na razini Unije ne počnu, ako se uopće počnu, primjenjivati revidirane usklađene odredbe o uništenju bilo kojeg od tih proizvoda koje bi bile jednake ili strože od francuskih nacionalnih odredaba.

- (44) Obavijest o francuskim nacionalnim odredbama koje se primjenjuju na uništenje neprodanih proizvoda koji nisu proizvodi široke potrošnje nije dopuštena na temelju članka 114. stavka 4. UFEU-a,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Nacionalne odredbe o primjeni nacionalnih pravila o uništenju neprodanih proizvoda široke potrošnje navedenih u Prilogu VII. Uredbi (EU) 2024/1781 za srednja poduzeća, o kojima je Francuska obavijestila dopisima od 28. studenog i 26. prosinca 2025. u skladu s člankom 114. stavkom 4. UFEU-a, odobravaju se do 19. srpnja 2030.

Članak 2.

Nacionalne odredbe o uništenju neprodanih proizvoda široke potrošnje koji nisu navedeni u Prilogu VII. Uredbi (EU) 2024/1781 odobravaju se sve dok se na razini Unije ne počnu, ako se uopće počnu, primjenjivati revidirane usklađene odredbe o uništenju bilo kojeg od tih proizvoda kojima bi se utvrdili zahtjevi jednaki ili stroži od zahtjeva utvrđenih u francuskim nacionalnim odredbama.

Članak 3.

Obavijest koja se odnosi na neprodane proizvode koji nisu proizvodi široke potrošnje odbacuje se kao nedopuštena.

Članak 4.

Ova je Odluka upućena Francuskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. lipnja 2026.

Za Komisiju
Jessika ROSWALL
Članica Komisije